

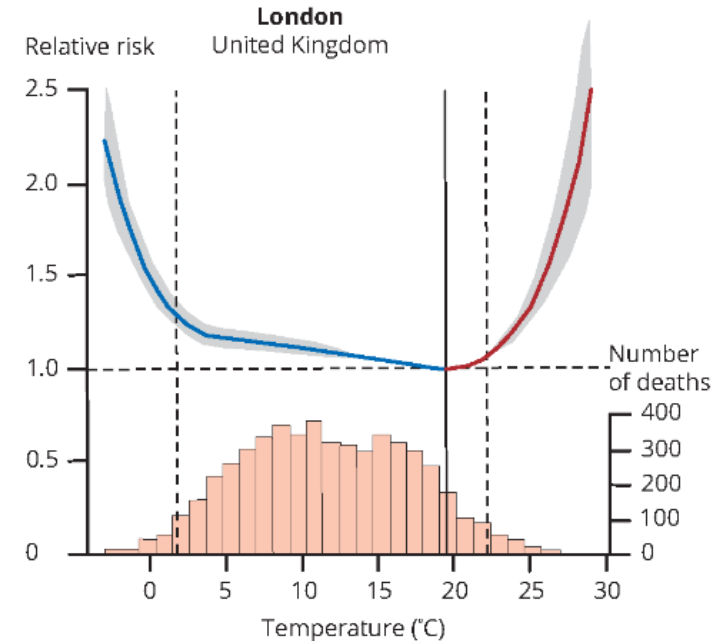
Vlaanderen
is zorg

Preventie van hitte bij kwetsbare groepen uit de zorgsector

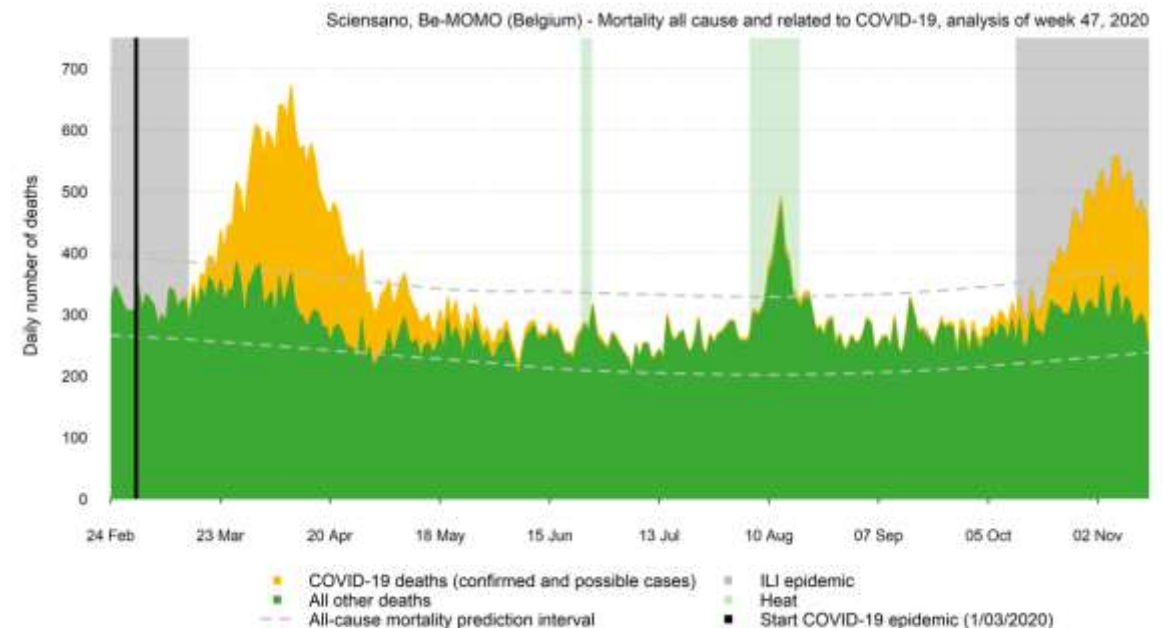
Problematiek 'warmte'

- ▶ Waarom werken we rond warmte?
 - Hogere temperaturen → meer ziekte, meer sterfte
 - Meest dodelijke weerfenomeen in West-Europa
 - Gevolgen zijn niet meteen zichtbaar
 - Er zijn duidelijke kwetsbare groepen
 - Effecten zijn grotendeels vermijdbaar door:
 - × Preventieve maatregelen (wees voorbereid, werken aan gedrag)
 - × Momentane interventies (neem actie)
 - Toekomst: meer weersextremen verwacht, zeker in steden

- ▶ Toekomst Vlaanderen (bron: Vlaams Klimaatportaal):
 - Nu: gemiddeld 4 hittegolfdagen per jaar
 - 2050: 18 dagen/jaar
 - 2100: 50 dagen/jaar
 - Hittegolven zullen langer aanslepen en zwaarder doorwegen, vooral in steden.
- ▶ Warmteperiode augustus 2020:
 - Belgische oversterfte: 1.545 personen (39,7%, incl. 126 COVID)

(Bron: Sciensano, N. Bustos Sierra, et al)

Vlaanderen
is zorg

Table 7. Top 10 disasters in Europe ranked according to reported (a) deaths and (b) economic losses (1970–2019)

(a)	Disaster type	Year	Country	Deaths
1	Extreme temperature	2010	Russian Federation	55 736
2	Extreme temperature	2003	Italy	20 089
3	Extreme temperature	2003	France	19 490
4	Extreme temperature	2003	Spain	15 090
5	Extreme temperature	2003	Germany	9 355
6	Extreme temperature	2015	France	3 275
7	Extreme temperature	2003	Portugal	2 696
8	Extreme temperature	2006	France	1 388
9	Extreme temperature	2003	Belgium	1 175
10	Extreme temperature	2003	Switzerland	1 039

Bron: WMO, 2021

Hittegolven:

- 5% van alle natuurrampen
- 89% van aantal doden
- 4% economisch verlies

Bron: WMO, 2021

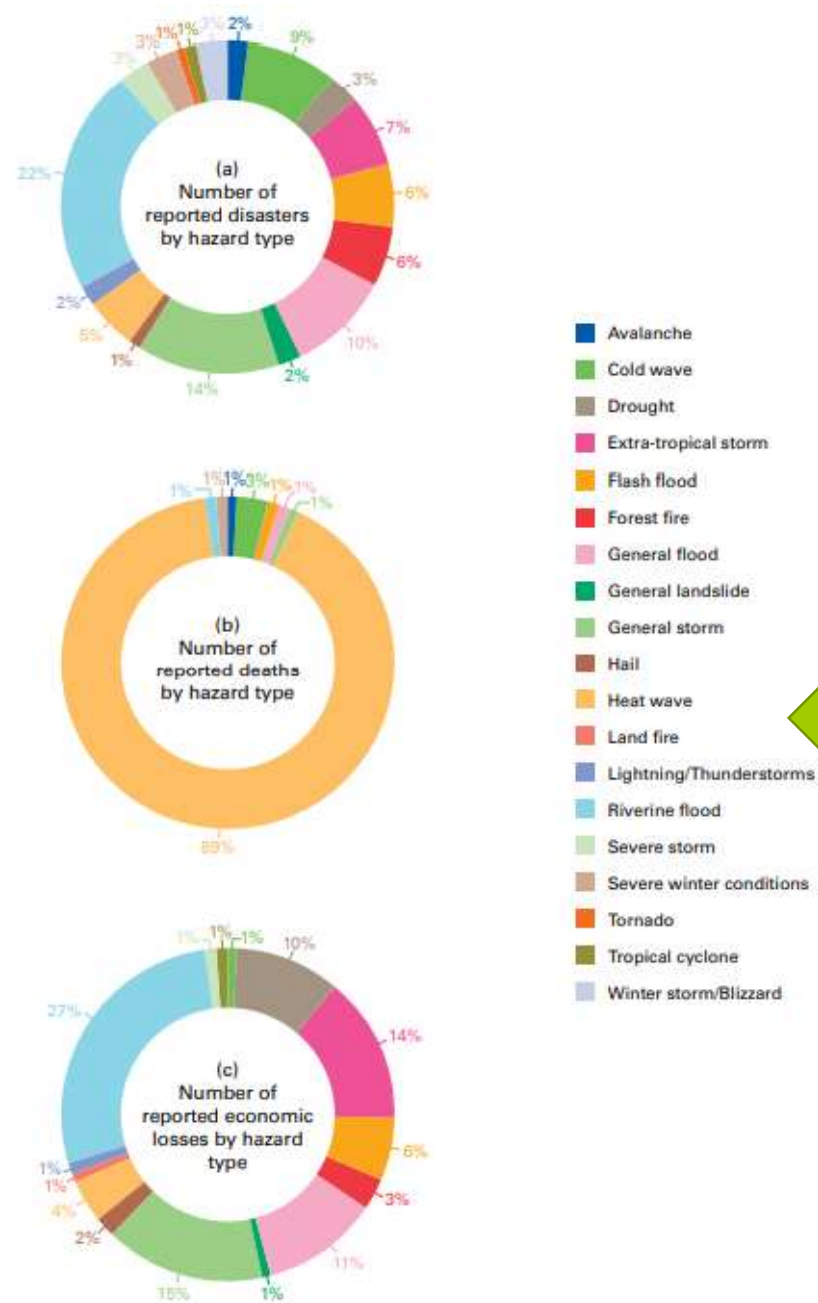

Figure 29. Distribution of (a) number of disasters, (b) number of deaths and (c) economic losses by hazard in Europe (1970–2019)

Vlaanderen
is zorg

Risico-reductie: waarschuwen

- ▶ Vlaams Warmteactieplan en warmtewaarschuwingen

NIEUWSBRIEF
VAN ZORG EN GEZONDHEID
Vrijdag 14 mei 2021

Start waakzaamheidsfase van het Vlaams Warmteactieplan

Ondanks de koudere temperaturen breekt de periode met kans op langdurige warmte weer aan.

Risico-reductie: waarschuwen

- ▶ Oproep tot actie:
 - Algemene bevolking
 - Wie werkt met of naar kwetsbare groepen

Inschrijven op waarschuwingen: <https://www.warmedagen.be/contact>

Preventie: informeren en sensibiliseren

- ▶ Sensibilisatiecampagne 'Warme Dagen':

- www.warmedagen.be

- www.facebook.com/warmedagen (tips tijdens warmteperiode)

- ▶ Algemene informatie voor de algemene bevolking

- ▶ Informatie voor wie werkt naar kwetsbare doelgroepen

- Werken met kinderen

- Werken met sociaal geïsoleerden, anderstaligen, lagere SES

- Werken met ouderen (zorginstellingen en thuiszorg)

- Achtergrondinfo voor huisartsen

- ▶ Doel: correcte informatie verschaffen en gedragsverandering door kennis

Vlaanderen
is zorg

Zon in overvloed,
verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

Zon in overvloed,
verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

Gratis campagnemateriaal voor organisaties

Home Tips bij warm weer Zorg voor elkaar Gezondheidsklachten Voor organisaties Contact

Warme dagen, zorg dragen

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.

Tips bij warm weer [ik heb klachten bij warm weer](#)

Warmte en het coronavirus

Inspiratie lokale acties

Het nemen van maatregelen tegen coronavirus

Wij zijn een gezondheidsplan 'Warme dagen' uit voor Vlaanderen

Ga langs bij iemand die je hulp kan gebruiken.

Zorg dat iemand anders langsgaat wanneer je zelf niet kunt.

Vlaanderen in zorg

Drankkaart

Warme dagen, zorg dragen

Naam: _____
 Hoofdstad: _____
 De: _____
 Hoofdstad van provincie: _____
 Naam van je: _____

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

Vlaanderen

Warme dagen, zorg dragen

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

WEES VOORBEREID

- Zorg dat je altijd water bij je hebt.
- Weg de weersvoorspellingen.
- Maak je op tijd en voldoende in als je de zon niet kunt verdragen.

DRINK VOLDOENDE

- DRINK MEER dan gewoonte. Ook als je geen dorst hebt.
- DRINK VEEL WATER. Stille of thee kunnen ook.
- ALLES is beter dan NIETS. Drink water!

HOU JEZELF KOEL

- Draag een hoedje!
- Ziek verfrissing op.
- Eet wat licht, lichte en koud.
- Die warme temperaturen op buiten vermijden.
- Ziek een schaduw in de schaduw op een te vermijden.

HOU JE WONING KOEL

- Denk na wat je mogelijk apparaten die warmte produceren.
- Denk je temperatuur matig.
- Eet je mensen en dieren open vering het buiten koud in het binnen.
- Verhogen je woning isolatie.

Vlaanderen

AGENTSCHAP ZORG & GEZONDHEID

Laat je ramen en deuren open zolang het buiten koeler is dan binnen.

Warme dagen, zorg dragen

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.

ORGANISEER JE EEN SPORTACTIVITEIT? BEREID JE VOOR OP WARMEDAGEN

- Denk vooraf na over je aanpak. ✓
- Zorg voor verkoeling en schaduwruimte. ✓
- Bied voldoende water en zoutrijke (isotonie) sportdranken aan. ✓
- Garandeer voldoende hulpverlening. ✓
- Communiqueer met je deelnemers en personeel. ✓
- Verminder prestatedruk. Pas het sportreglement aan. ✓

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

SPORT Vlaanderen

Vlaanderen in zorg

WARMEDAGEN, ZORG DRAGEN

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.

AGENTSCHAP ZORG & GEZONDHEID

Preventieve maatregelen: structureel

- ▶ Inzetten op warmteactieplannen
 - Structureel incorporeren van maatregelen in de routine of het beleid
 - Mix van weloverwogen acties
- ▶ Voorbeeld inhoud warmteactieplan (context woonzorgcentrum):
 - Bereid je voor:
 - × Taakverdeling intern en extern personeel
 - × Wie betrekken?
 - × Voldoende personeel?

Preventieve maatregelen: structureel

- Goede communicatie:
 - × Naar bewoners en bezoekers
 - × Naar personeel
 - × Gebruik campagnematerialen 'Warme Dagen'
- Vochtinnname:
 - × Aangepaste voeding
 - × Aanmoediging drinken

Preventieve maatregelen: structureel

- ▶ Koele verblijfsruimten:
 - Gekoelde ruimte organiseren
 - Voorkom opwarming
 - Structurele (langetermijn maatregelen): hittebestending (ver)bouwen
- ▶ Verkoeling van bewoners:
 - Middelen die verkoeling brengen: voetbadje, nat washandje,...
 - Lichte kledij en beddengoed
 - Vermijd inspanningen (ook kine,...)
 - Vermijd directe zon buiten
- ▶ Alertheid voor hittegerelateerde symptomen/medicatiegebruik

Preventieve maatregelen: structureel

▶ Andere voorbeelden:

- Alertheid van thuiszorgmedewerkers voor mogelijke probleemsituaties
 - × Opleidingsmoment met aandacht voor het thema (voorbeeldpresentatie)
- Alertheid van huisartsen:
 - × Concrete adviezen aan patiënten
 - × Nood aan aanpassing medicatie?
 - × Extra aandacht vlak voor en tijdens warmteperiodes voor de meest kwetsbare patiënten

Maar ook: adaptatie en mitigatie

- ▶ Mitigatie: belangrijke win-win voor gezondheid!
 - Toepassen in de zorgsector: uitstoot broeikasgassen reduceren
 - Promoten van belang van mitigatie
- ▶ Adaptatie: afzwakken van effecten van klimaatverandering
 - Introduceren van groen-blauw in stedelijke context met focus op gezondheid, maar ook in de nabijheid van zorginstellingen
 - hittebestendig (ver)bouwen

Conclusie

- ▶ Verhoogde ziektelast en oversterfte door hitte is grotendeels vermijdbaar
- ▶ Preventie is belangrijk en wordt best structureel ingezet:
 - Maatregelen op korte termijn
 - Maatregelen op lange termijn
- ▶ Onderstrepen van belang mitigatiemaatregelen

Info

- ▶ Inspiratie: leidraden, checklisten, flyers,...
→ <https://www.warmedagen.be/voor-organisaties/inspiratie-lokale-acties>
- ▶ Campagnematerialen: beelden, banners, affiches, flyer, drankkaarten,...
→ <https://www.warmedagen.be/gratis-campagnemateriaal>

Vlaanderen
is zorg

Meer info of vragen?

www.warmedagen.be
of
mgz@vlaanderen.be